ئایا ئەوەی سیلفی دەگرێ نارسیسیستە؟… Sinziana Ravini نووسینی:… وەرگێڕانی بۆ کوردی لە سویدییەوە: بەکر ئەحمەد

هەر جارەی سێلفییەیک دەگرم، هەست بە ئازاری ویژدان دەکەم. کاتێکیش دەیخەمە سەر ئینستاگرام، هەندەی دی بێتاقەت دەبم. بە تایبەت کاتێک بیر لەوە دەکەیتەوە کە چۆن جیهانی ئەمڕۆ بە کارەسات و جەنگ قاندراوە. دواتریش وەک سمۆرەی ناو چەرخەکە کە هەمیشە لە سووڕانەوەی خۆیدایە، هەستدەکەم گیرمکردووە و بە شوین ئەوەوەم بزانم کێن ئەوانەی لایکیان کردووە، هەستێک زیاتر لەوەی بزانم کە چی لە جیهاندا دەگووزەرێ.

“نارسیس” ببووە کەیلەی وێنەکەی خۆی، بەڵام ئەو خۆی خۆشنەدەویسیت، ئاخر بەڕێیەش هێند گیرۆدەی وێنەکەی خۆی بوو. ئایا کەسی سێلفیگر کەسێکی نارسیستی خۆگیرۆدەیە کە خۆی خۆش ناوێت؟

ئەمە بۆ ئەو هونەرمەندانەش دەشی کە ئەوەندەی ئینسان بیری دیت، سەرقاڵی خۆپۆرترێتی بوون. من خەیالم بۆ لای ” Dürer” دەچێ کە هەمیشە نیگاری خۆی وەک مەسیح دەکێشا. یان” **Frida Kahlo” کە جگە لە کێشانی وێنەی پۆرترێتی خۆی ، چی دیکەی نەدەکرد.**

بەڵام بیریش لەو ڕاستییە حاشاهەڵنەگرە دەکەمەوە کە خۆپۆرترێتی لە ساڵۆنی هونەرە جوانەکانی ئەم ڕۆژگارەدا تەواو ونبووە. ڕەنگە لەبەر ئەو هۆکارەش بێت کە لە زەمەنی ئەم خۆڕازیکردنەی ئەمڕۆدا سێلفی جێی ئەو “خۆڕازیکەر” ی گرتبێتەوە و هونەرمەندیش دەیەوێ نیشانی بدات کە بیر لە شتی دیکەی وەک ئیکۆلۆجی، جیۆپۆلیتیک و هاوکاری دەکاتەوە.

بۆ بەشداریکەرانی پیشانگا سالانە و گرووپی و ئەوانەی کە کۆمەکی دەوڵەتی بۆ کارەکانییان وەردەگرن، ئەو چاوەڕوانییەیان لێدەکرێ کە دەبێ لە دەموچاوی “ئەوی دی” بکۆڵنەوە، ئەو دەموچاوانەی کە عادەتەن ئەمە نیگایان لێوەردەگێڕین.

دەموچاوی “ئەوی دی”، سەرچاوەی مۆراڵە. Levinasی فەیلەسوف

جارێکیان وای وتبوو. پاشان دەڵێ: لەوەدا و لە ڕووخسارێ رووت وەستپێشیووەکەی “ئەوی دی”دایە کە ئینسان دەبێ بە شوێن هەموو پرسیارەکانی خۆیەوە بێت.

Baudelaire (بۆدلێر) نیگەران بوو لە فۆتۆگرافی و پێیوابوو کە فۆتۆگرافی دەکرێ مرۆڤایەتی بگەڕێت بۆ “نارسیس”ێکی گەورە کە بە تەنها بەشوێن وێنەکەی خۆیەوە یەتی. بەجۆرێکیش راستی هەبوو. ئەمە لە زەمەنێکی نارسیستیدا دەژین. ئەم سیلفییە ئایدیالیزەکراوە، سیمبۆڵی نارسیزمێکی هیستیریکیانەیە ، هاووێنەیەک کە فشارمان بۆ دێنێ کە بەختەوەر تر بین لەوەی کە هەین.

لە بۆدابیست، مۆزەیەکی سیلفی هەیە کە ئینسان دەتوانێت وێنە لەگەڵ دارخورما، ئەسپی شاخدار و حەوزێکی پڕ لە تۆپی ڕەنگاوڕەنگدا بگرێت. تەنانەت لوس ئەنجلسیش بۆتە خاوەنی مۆزەی خۆیی و تیایدا مۆنالیزا و ڤان کوخ سیلفی خۆیان دەگرن.

لەم مۆزانەدا، سیلفی وەک نیگاری سەرئەشکەوتە کۆنەکان وەسفدەکرێت و تەنانەت ژوورێکی تێرامان لە کاریگەرییەکانی سێلفی تێدایە وەک killfies یان ئەو ئەو سێلفییە نامەراڵانەی لەگەڵ بەخانەولانەکاندا دەگیرێن یان لەکاتی ناشتنی مردووەکاندا ، ئەمەی دواییان بۆتە ڕەوتێکی subkultur ژێرفەرهەنگی.

قەدەغەکردنی سیلفیش بە هۆی کۆمەڵێک هۆکارەوە دەستی پیکردووە. ئەستێرەکانی سینەما بۆیان نییە لە میهرەجانی “کان”دا و لەسەر فەرشی سوور سێلفی بگرن. کاتیکیش Carla Bruni, خێزانی Nicolas Sarkozys گوێ بە فرمانی قەدەغە نادات و لەگەڵ خودی بەڕێوەبەری باڵای “کان”دا سێلفییەک دەگرێ، دەبێتە چ هەرایەک.

لە کۆشکی Belvedere لە ڤێنا ، لە تەنیشت نیگاری ماچەکەی Klimts وە، تابلۆیەک هەڵواسراوە کە داوا لە تەماشاچییان دەکات لە نیگارەکە وورد ببنەوە وەک لەوەی سێلفییەکی لە پاڵدا بگرن.

چەند ساڵێک لەمەو بەر، شازادە Harry نەیویست لەگەڵ کچێکی گەنجدا سیلفی بگرێت و پێیوت: ” Selfies are bad, you should take a normal picture“. ئەو دەیویست مەسافەی نێوان خۆی و خەڵک ڕابگرێت . دەکرێ ئینسان ئەم تێروانینەی هەبێ کاتێک ئینسان لەو شووێنەدا بێت کە دەتوانیت وا بڵێیت. ڕۆژنامەنووسێکی بەریتانی لە دوای ئەم ڕووداوە نووسی بووی: عومری سیلفی تەوا بووە. بەڵام کەس وەک ئەو هەڵەی نەفەرموو بوو. سیلفی لەمڕۆدا بووە بە تلیاکی تازەی خەڵکی.

لە Pitié Salpêtrières psyk کە خەستەخانەی دانشگایە لە پاریس، من هەندێک جار لەوێ کاردەکەم، خزمەتگووزاری "وازهێنان لە مۆبیل تەلەفۆن" بەو کەسانە پێشکەش دەکرێ لەوێ خەوێنراون و زۆربەی زۆریان لە مارپێچەکانی سیلفیدا گووم بوون و یان بوونەتە

Selfiestalkers، ئەوانەی کە بە شوێن کەسانی دیکەوەن بە ئەوەی خۆیان ڕەزامەندیان نیشان دابێ. ئەم ڕەفتارانە لە درێژ ماوەدا دەبێتە دروستبوونی چاونەیاری (بەخیلی) و ڕقلەخۆبوونەوە بەوەی کە هەمووان ژیانیان لە تۆ باشترە.

زۆر نییە کە من وەک ڕەخنەگری خوێندکارەکی نووسەر لە بەرانبەر وەرگرتنی بروانامەکەیدا لە برەکسل بانگێشت کرابووم. ئەو ڕۆمانەکی لەسەر گەڕان بەشوێن دەستگیرانە کۆنەکەیدا نووسی بوو کە تیایدا دەستگیرانەکەی وێنەی خۆیی و هاوژینە تازەکەی لە ئینستاگرامدا دادەنا. مەگەر ئەوان دووچاری نارسیسیزمەکی دوانەیی بوو بوون؟

من خۆم تیا ماوم. حەزم لە تەماشاکردنی ئەوەیە کە خەڵکی چۆن ژیانی خۆیان نمایشدەکەن و کەمەک یاری لەگەڵ ئەو وێنەیەدا دەکەم سەبارەت بەو ژیانەی کەمن دەمەوێ دەربارەی خۆم بە کەسانی دی بدەم. ئەوەش دەزانم هەموو کارەکی شەخسیش سیاسییە.

سەلفی جۆرەکە لە ئاهەنگگرتنی خود و کەسانی دی، بەیادهێنانەوەی ساتەکی کورتخایەنە، جۆرێک لە چوارچیوەنانی فەوزای ژیانە، شیوازەکە لەوەی کە بڵێی: من سیلفییەک دەگرم کەواتە من هەم. بەڵام ئایا کەسی سیلفیگر کەسەکی نارسیسیستە؟

لێکۆڵینەوەیەکی زۆر ئەوە نیشاندەدەن کە سیلفیگران، زۆر جار خەوێنەیەکی گەورەی نارسیسیستیان هەیە، بەڵام لە بە دواداچوونەکی تازەی Psychology and aging دا نیشانی دەدات کە ئەوانەی لە نێوان سالانی 1946 و 1964 دا نەوەی(boomers) لە دایک بوون، لە نەوەی millennials (لەدایکبووانی نێوان 1980 و ناوەڕاستی 1990) نارسیسترن.

نارسیزم هەمیشە دیار نییە. دەکرێ لە نیشانەدانی ئارەزوو بە جیهانبینینی ئەوانی دیکەدا خۆی نمایش بکات. نەوەی millennials، بوونەتە میراتگری ئایندەیەکی نائارام. بۆیە سەیر نییە کە زۆرینەیەکیان وێنەی خۆ و کەسانی دیکەیان لەدەستداوە. نارسیستەکان لە هەموو زەمەنەکدا هەبوون بەڵام بە ڕاستی چۆن پەیدابوون؟

دەروونناس Donald Winnicott, کە تا ساڵەکانی 1970 چالاک بوو، روونیکردۆتەوە کە دایک ئاوێنەی یەکەمی منداڵە. نیگاگۆڕکێی دایک کە کاردانەوە یان قبوبوڵکردنی هەستەکانی کۆرپەیە ، بڕیاردەری ئەوەیە کە کۆرپە چ خۆناسییەکی self-esteemێکی هەبێت. ئەگەر دایک شپرزە بێت و سەرقاڵی شتی دیکە بێت کاتێک ئێشکی مندا□ک□ی دەگرێت، ئەوا کۆرپە هەستی کەسێکی بەجێهێڵراوی تیا دروستدەبێت تەنانەت ئەگەر دایک لە باری فیزیکییەوە لە منداڵەکەیەوە نزیکیش بێت. بۆیە دەکرێ دڵەترسەیەکی گەورە "تراومایەک" پەیدا بێت و تاک لەگەڵ خۆیدا هەموو تەمەنی هەڵیبگرێ. بەمشێوەیە کۆرپە "من"ێکی ساختە دروستدەکات و هەمیشە لە نیگای ئەوی دیدا بەشوێن دانپیانانەوەیە, confirmation. من لەم ڕۆژانەدا جارێکی تر ئەوم خوێندەوە و کەوتمە خەیاڵی زەمەنی گیرۆدەبوونی ئێمە بە سیلفییەوە. کولتوری سێلفی لەسەرچی ڕاوەستاوە جگە لە گەڕان بەشوێن نیگای دانپیانان وقبوڵکردنی دایک یان باوکەوە نەبێ؟ رۆژگارێک ئینسان وێنەی منداڵەکانی خۆی پیشانی کەسانی دیکە دەدا. لە ئێستادا منداڵی خۆ بۆتە موڵکی گشت. ئەم جۆرە لە هەراجکردنی کۆرپە و مندال لە تۆرە کۆمەلایەتییەکاندا چی بە خۆوێنەی ئەوان دەکات شتێکە و ئێمە تەنها دەکرێ بە خەیاڵ پێی بگەین.

من لەگەڵ نەخۆشەکانی خۆمدا، بەشێکی زۆر کار لەسەر کۆمۆنیکاسیۆنی ناوشەیی و کاردانەوەی دەموچاویی دەکەم. من هەولدەدەم نیگایەکی دانپیانانەیان پێببەخشم کە ئەوان قەت وەریان□گرتووە.

Donald Winnicott لە جێگایەکی تردا دەڵێ کە دایک پاش ماوەیەک، دەبێ ئەوە فێری منداڵەکەی بکات کە بەرگەی خودتەنهایی بگرێت. دایکێکی هەمیشە ئامادە و ل□ بەردەستدا بوو سیندرۆمی جێهێڵراوی لای منداڵ دەخوڵقێنێ. دایک دەکرێ دەربڕینی: ”good enough”.، هێندە کافییە قبوڵبکات. تەنانەت دەروناسیش دەبێ "هیند کافی"یە قبوڵبکات و بە نەخۆشی نیشان بدات کە ئەو کەسێک نییە کە قابیلی جێگرتنەوە نەبێت.

لە نەوەدەکاندا ئینتەرنێت پەیدا بوو ولە 2000کاندا تۆرە کۆمەلایەتییەکان. لەو کاتەوە ئیمە لە نێوان چەندەها ش□□نی مەجازیدا لە هاتووچۆداین. مەیل دەنووسین ، ئیس ئیم ئێس دەنێرین، وێنە لەسەر فەیسبووک و ئینستا دادەنێین و لایک دەکەین. ئابووری ئەمڕۆکەی لەسەر سەرنجدان راوەستاو ، دایک و باوک لە نادیاریدا ڕادەگرێت و منداڵانێکی نارسیسیستی دەخوڵقێنێ. پێموایە دەکرێ بەرەو خراپتریش بڕوات، بەلام چارە لە کوێدایە؟

من لانی کەم وەڵام لای Kenneth Wright و بەرهەمەکەی کە بە ناوی Mirroring and attunement – self-realization in psychoanalysis and art från 2009 دا دەبینمەوە.

Wright ڕوونیدەکاتەوە ئەو شتەی دەتوانێت ئەو بۆشاییە پڕ بکاتەوە کە لە غیابی نیگای دایکدا دروست دەبێت ، هونەرە. لە هونەردایە کە دەکرێ لە بری نەبوونی خۆشەویستی و نەبوونی نیگا لەسەرمان کە قەت وەرنەگیراوە، ئەو دڵنەواییە بەدەستبێنینەوە .

بەڵام هونەریش دەبێ کاری گەڕان بێت بەشوێن ئەو دڵنیانامەدا کە سەروکاری لەگەڵ دانپیانانداییە، وەک چۆن هیگڵ دەڵێ: گەڕانی ئینسان بەدوایی دانپیاناندا زۆر بەهێزترە لە غەریزەی سیکسی.

Amalia Ulman, Cindy Sherman, Rafia Santana, Arvida Byström och Mikael Olsson. هەریەکە لەم هونەرمەندانەی سەرەوە، جۆرێک گەمەیان لەگەڵ سیلفی و دووبارە هەڵوەشاندنەوەی میکانیزمەکانی سیلفییدا کردووە.

بەڵام ئایا کەسی سیلفیگر کەسێکی نارسیسیستە؟

لە راستیدا وەڵام بە نایە، بە تایبەت ئەگەر سەرنجێک لە خودی ئەفسانەی نارسیس بدەین.

نارسیس پێویستی بە کەسی دیکە نییە. ئەو هێندە سەرقاڵی کاردانەوەی وێنەکەی خۆیەتی کە تەنانەت خۆشەویستی “ئێخۆ یان ئێکۆ”ی پەریش رەتدەکاتەوە. ئەو ناتوانێ خۆی لە چاوانی کەسێکی دیکەوە خۆش بووێت. نارسیس کەسێکی خودرازییە کە پییوایە پێویستی بە کەسی دیکە نییە. کەسی سیلفیگر پێچەوانەی ئەمەیە.

لەو شوێنەی نارسیس “ئیخۆ یان ئێکۆ” ڕەتدەکاتەوە بە گوێرەی ئەفسانە یۆنانییەکە، (ئێکۆ بە مانای دەنگدانەوە دێت، وەرگێڕ)، خودی سیلفی دەبێتە بانگەوازێک بۆ دەنگدانەوە. بەشێک لە ئیکەلۆژییەکی کۆمەلایەتی کە پێمان دەڵێ ئێمە کێین و دەمانەوێ کێی دیکە بین. بیگوومان ئەویش بەو ئاستەی کە کەسی سیلفیگر دەیەوێت چەند لە خودبیرکردنەوە و تەرامانی خۆی بە کەسانی دی بگەیەنێ. سیلفی شیوازێکی دیکەی دەستگیرەییکردن لە کەسانی دییە. ئەویش لە ڕێگەی لایک و دانانی کۆمینتاری پۆزەتیڤەوە بۆ ئەوانەی کە وێنەکانی خۆیان بلاودەکەنەوە. چونکە بلاوکردنەوەی وێنەی خۆیش، جۆرێک لە ئازایەتی پێویستە. ئەوەی کە ئەم جۆرە بە ئیکەلۆژییەکی

کۆمەلایەتی ناودەبرێت لە خۆیدا زۆر ئیکۆلۆگییانە نییە بۆ ژینگە بەلەبەرچاوگرتنی ئەوەی کە سیلفیگرتن چەند گازی دووم ئۆکسیدی کاربۆن مەسرەفدەکات، ئەمە بە خۆی بابەتی باسێکی ترە.

هەرچەنێک ئەمە بیرکەینەوە و سەرنجمان لەسەر سیلفی بێت، ئەمە خۆمان لە بەرانبەر subkultur، ژێرفەرهەنگێکدا دەبینینەوە کە هاتووە تا بمێنێتەوە. بەوەی کە عەقلە گەورەکانی سەردەممان چاویان ناچێتە سەر ئەم دیاردە کولتوورییە بەو شێوەی کە دەبوایە، گێڕەرەوەی شتیکە دەربارەی خۆیان وەک لەوەی دەربارەی ئەم فۆرمە کولتورییە بێت. ئەوەشمان بیرنەچێت کە **Roland Barthes یەکێک لە جوانترین تێکستەکانی خۆی سەبارەت بە ئۆتۆمبیلی Citroën بوو. با سیلفیش مرد بێ، بەڵام بژی سیلفی.**

لینکی وتارەکە بە سویدی لە ڕۆژنامەی ئێوارانی سویدی ئافتۆنبلادیت.

https://www.aftonbladet.se/kultur/konst/a/z7ajdr/sinziana-ravini-om-selfies